פון איינגעבר וועלכן טייל פון נאָרט ענד בין צום צענטער פון שטאָט.
50c
הערי לייאָן, מענערזשער
בליין בוירד טעקסי
טעלעפאָנירט
24 511 און 24 521

דער יום-טוב פון פּראָפּאַיסק

פון בן לוי

פרעגט מען: וואו איז ערגעץ פּראָפּאַיסק? ענטפערט מען: און וואו איז עס ניט.

עס איז ניט נאָר א נאָמען פון א שטעטעלע אין ווייס-רוסלאַנד, ערגעץ ווייט ווייט אוועק פון אונז, ניין. עס איז א שם דבר, דער סימבאָל פון יעדער שטעטעל פון דער אַלטער היים וואָס האָט זיך איבערגעשפּאַלטן אויף צוויי; און ווערנד איין טייל איז נאָך געבליבן דאָרט און דורכגעמאַכט אַלע שבעה מדורי גיהנום פון מלחמות, רעוואָלוציעס, קאָנטרעוואָלוציעס, אקופּאַציעס, פּאָגראָמען; הונגער און קראַנקהייטן פון וועלכע סעאַכאָן אפילו ניט געהערט אונזערע אבות אבותינו, איז דער אַנדער טייל אַרויבערגעשוואומען דעם בריידן און טיפן ים אוקיינוס און איז געקומען אהער — אין דעם נייעם נעסט פאַר זיך און פאַר זיי ניקע.

ניט פון צופיל וואוילטאָג איז מען אַנטלאָפן אין די מרחקים. ניט אום אויסצוברייטערן די געשעפטן, צו פאַרכאַפּן נייע מערק און נייע לענדער האָט זיך די יוגענט פון פּראָפּאַיסק געלאָזט אין דער וועלט אַריין, נאָר ווייל צו עגן איז געוואָרן, דער פּלאַץ פון דער אַלטער היים, צו וואַקלדיק די ערד אונטער די פיס. צו קליין דער טרוקענער ביסן ברויט און אפשר ווער ווייס . . . ? אפשר האָט נאָר די השגחה אזוי געוואָלט און געפירט, אז איין טייל פון פּראָפּאַיסק זאָל פאַרלאָזן די אַלטע נעסט און אויסוואַנדערן ווי די אויגן וועלן טראָגן און בויען א נייע היים, און אויסטרעטן נייע שטעגן און וועגן פאַר דער שאַרית הפּליטה, ווען דער שווערער טאָג פון נסיון וועט קומען פאַר די איבעריקע.

עס איז געווען אין פרי-שול זאָל לעצטן זונטאָג, וואו דער נייער פּראָפּאַיסק איז זיך צוזאַמענגעקומען צו פייערן דעם צוואַנציק יאָריקן יובילעאום פון דער פּראָפּאַיסקער געזעלשאַפט דאָ.

און מען וואָלט זיך געקאָנט פאָרגיינען פאַרבייגיין די געשעעניש אומבאַמערקט, מאַלע וואָס מענשן קומען זיך צוזאַמען אפעסן א גוטע וועטשערע: צו פעלן דען ימים טובים אין דער אידישער נאָס? צי איז עפּעס א נייעס א סאַסייטי ביי אונז?

עס איז אבער געווען פּראָפּאַיסק. דער סימבאָל פון אידישן שטעטל, דער סיר נאָנים פון אידישן גורל און דער עיקר; דער פרעזידענט, מר. א. בּאַראַדיצקי האָט אָפּגעגעבן א באַריכט פון די צוואַנציק יאָר אקטיוויטעט פון דער פּראָפּאַיסקער געזעלשאַפט און ס'איז געוואָרן קלאָר די גרויסע באַדייטונג פון דעם יום-טוב.

צוואַנציק יאָר אין דעם לעבן פון א פאָלק איז בלויז א מינוט. אין דעם לעבן פון אונזער פאָלק וואָס ציילט זיין נעשיכטע אין יאָר טויזנטע איז עס אפשר ווייניקער פון א הרף עין. ס'זיינען אבער געווען די לעצטע צוואַנציק יאָר פון אונזער נעשיכטע וועלכע שטעלן מיט זיך פאַר א נאַנץ באַזונדערע תקופה אין אונזער לעבן.

עס זיינען געווען צוואַנציק יאָר פון טיפע און פיל באַדייטנדע געשעענישן. עס זיינען געווען די יאָרן פון דערוואַכונג, די יאָרן פון אויפקלערונג, יאָרן פון מלחמות און יאָרן פון רעוואָלוציעס, יאָרן פון ציוניזם, בונד, סערפּ, סעים, ווער סאַלער אָפּמאַך און באַלפור דעקלאַראַציע. יאָרן אין וועלכע מיר האָבן געשאַפן אונ געשריבן אַדער אַמווייניקסטן געפּרובירט צו שרייבן מיט אונזער אייגן בלוט און מאַרך.

עס איז דערפאַר געווען זייער אינטערעסאַנט אַט דער צוואַנציק יאָריקער יובילעאום פון ניי-פּראָפּאַיסק, ווייל מיר האָבן געהאַט פאַר זיך א פּריזמאַטיש בילד פון דעם נאַנצן אידישן לעבן פון ביידע זייטן ים, און אפשר טאַקע דעם שליסל צו דער גרויסער חדה: אין וואָס באַשטייט אונזער כוח און גבורה איבערצוקומען אזויפיל צרות און דאָך לעבן מיר און מיר וועלן לעבן.

עס איז געווען אין דעם יאָר 1910, באַלד נאָך די רוסישע מפּלות אין יאַפּאַן, באַלד נאָך די מפּלות פון דער ערשטער און צווייטער "נאַסדאַרסטוועגע דומעס", ווען עס האָט זיך אויסגעוויזן אז צו דער רעאַקציע וועט נאָר קיינמאָל קיין סוף ניט נעמען. ווען דאָס אידישע לעבן אין רוסלאַנד איז געווען אַלץ שווערער און אומערטרעגלאַכער, ווען א דינער אַבער אומאויסערלאַכער שטראָם פון אידען האָט געגומען פליען פון די עגנע און פינסטערער און דאָך ליבע און טייערע שטעטלאַך פון רוסלאַנד, ליטע און פּוילן, קיין אַמעריקע און קאַנאַדע.

א קליין פּיצינקע שפּריצעלע פון דעם שטראָם האָט זיך אָפּגעבראָכן און מיטן ווינט פאַרטראָגן געוואָרן אויך קיין ניפּעגע, און באַלד האָט דער דאָזיקער טראָפּן צוגעצויגן נאָך א טראָפּן, און די דאָזיקע צוויי נאָך און נאָך. און יעדער איינציקער טראָפּן האָט זיך געטוליעט צום צווייטן אזוי ליבלאַך און הייסיש, ווייל פרעמד און קאַלט איז געווען די אַטמאָספעריע אַרום, און ס'האָט זיך אזוי שטאַרק געבייגקט אהין נאָכן מקור, נאָכן ברייטן קוואַל און וואַנען מען האָט זיך אָפּגעריסן, וואו מען האָט איבערגעלאָזט אזוי פיל, וואו מען איז ניט געווען בלויז א טראָפּן וואָס דער קאַנאַדער פראָסט קאַן פאַרפרוירן און פאַרקאַוועוו און דער שטורמווינט פאַרטראָגן און אָפּווישן נאָר א כוח, א קראַפט, א לעבעדיקער און פליגענדער טייך.

און עס זיינען זיך צוזאַמענגעקומען אין איין אוונט עטלאַכע משפּחות פון פּראָפּאַיסק צו אָפּגענען כבוד און מקבל פּנים זיין א נייע משפּחה וואָס איז נאָר וואָס אריבערגעקומען גלייך פון פּראָפּאַיסק. מען האָט אָפּגענומען גרונטן פון דער אַלטער היים, צעפרעגט זיך וואָס עס מאַכט דער און וואָס יענער, ווער לעבט און ווער ס'איז געשטאָרבן; פון וואָס עס לעבט דער און ווי אזוי קומט איס א צווייטער. און וועגן מען האָט זיך שוין אויף אַלץ צעפרעגט און ס'איז קלאָר געוואָרן אז די אַלטע נעסט טרייסלט זיך, אז די ערד דאַרט ברענט אונטער די פיס, אז דער שטורם איז אומפאַרמייד־לאַך — איז באַשלאָסן געוואָרן צו גרייט־דען א פּראָפּאַיסקער פאַראיין. צי וואָס? צוליב א סך, א סך טעמים.

ערשטנס, אז א פּראָפּאַיסקער קומט זאָל ער האָבן וואוהין צו קומען. ער זאָל ניט דאַרפן אַרומבלאָנדזשען און זוכן און מוטשען זיך ווי מיר, נאָר ער זאָל קומען צו ברידער, צו לאַנדסלייט, וועלכע וועלן אים העלפן מיט אַן עצה, א גוט וואָרט, און אפשר טאַקע מיט עפּעס ממשות'דיקן קעס.

דערווייל וועט מען טאַקע אַליין אויף ניט פאַרפרעמדט ווערן — ניט זיין עלנט.

צווייטנס — די אַלטע היים. וואָס ווייטער א יאָר, אַלץ גערייכטער האָבן זיך געגומען קלייבן די וואַלקנס איבער די אַלטע קעפּ פון די וואָס זיינען געבליבן אין פּראָפּאַיסק און ביי די וואַנדערער דאָ האָט געגאַנגען דאָס האַרץ פאַר זייער גורל דאָרט. און מען האָט זיך געגרייט מיט וואָס מען האָט געקאָנט, שוואַך זיינען נאָך געווען די איינגעגעקרעפטן; מען האָט זיך נאָך אַליין געמוטשעט שווער און ביטער אויף צו מאַכן א לעבן. מען האָט אבער ניט אויבערגעריסן מיט דער אַלטער היים, וואו־הין די אויגן און די הערצער האָבן זיך ניט אויפגעהערט צו ווענדן.

דאָס האַרץ האָט ניט אָפּגענאַרט. די געשעענישן פון שפּעטערדיקע יאָרן האָבן פּולשטענדיק באַרעכטיקט די מורא און די פאַרבאַרייטונגען.

מיטן אויסברוך פון דער מלחמה פאַנגען זיך אָן די צרות פון פּראָפּאַיסקער אידן. מען נעמט אוועק די יונגע אין דער מלחמה, עס פאַנגען זיך אָן גירושים, הונגער, נויט, דחקות און קראַנקהייטן. די בריוו ווערן זעלטענער און זעלטענער, ביז זיי הערן גאָר אויף. מען ווייסט אבער אז די לאַנגע דאָרט איז אומערטרעגלאַך, און וואָס ערגער די לאַנגע ווערט דאָרט, אַלץ נעענטער און ענגער פאַרבינדט מען זיך דאָ, אַלץ גרעסערע קרבנות ברייגנט מען. מיין טיילט זיך מיטן ביסן און מיטן מלבוש. מען רייסט פון זיך און פון די אַנדערע פאַסן און מען קלייבט א דאָלאַר צו א דאָלאַר, א פּאָדים צו א פּאָדים ביז עס ווערן פון די דאָלאַר הונדערטער און פון די הונדערטער טויזנטער און מען שיקט געלט און מען שיקט "פּעקלאַך" קליידער און עסנוואַרג, אַמאָל קומט אַן און מערערע מאָל. געניסן גאָר אַנדערע פון די קרבנות. פון ניי-פּראָפּאַיסק, אבער ווען דאָס האַרץ רופט און דאָס בלוט לאָזט ניט רוען, ווען די קולות פון דער אַלטער היים ווערן פאַרטראָגן אהערצו מיטן ווינט און לאָזט ניט רוען — ווער וועט זיך רעכענען מיט חיזקות? און צום קרעדיט פון ניי-פּראָפּאַיסק זאָל פאַרצייכנט ווערן: ווער ווייסט אויב אַלט־פּראָפּאַיסק וואָלט איבערגעלעבט דעם שטורם ווען ניט ניי-פּראָפּאַיסק.

און ניט אומזיסט האָט איינער פון די דערנער ביים יום-טוב געזאָגט: "ווען איך זוך א פאַרגלייך צו דער ראָל פון ניי-פּראָפּאַיסק אין דער אידישער געשיכטע, נעפען איך עס אין דער שיינער דראַמאַטישער מעשה'לע פון יוסף און זיינע ברידער, וועלכער איז פאַרקויפט געוואָרן פאַר א קנעכט און דעם לאַנד מצרים. כדי אז ווען דער הונגער וועט אויסברעכן אין לאַנד כנען און וועט דראָען מיט פאַרניכטונג דאָס גאַנצע חויז געזונט פון יעקב, זאָל יוסף קאָנען זאָגן צו זיינע ברידער: 'שרעק אייך ניט — כי למחיה שלחנו ד' לפניכם' — אום צו זיין אייער שפּייזער האָט מיך גאָט געשיקט פאַר אייך.

פּראָפּאַיסק — כל בית ישראל היא — די ראָל פון די פאַרשיידענע לאַנדסמאַנשאַפטן אין אונזער לעבן וואָרט נאָך אויף איר היסטאָריקער און אויסקלערער. ווען ער וועט קומען וועט זיך אויס־שטעלן די גרויסע און וויכטיקע ראָל וואָס זיי האָבן געשפּילט אין אויפהאַלטן דעם בנין פון דער גאַנצער אידישער לעבן פון פאַרלאָרן ווערן, דעם בונד וואָס האָט געקאָנט צעריסן ווערן.

פּראָפּאַיסק איז עכט אידיש און דער־פאַר עכט אוניווערסאַל אין איר פאַרנעם.

ווען די פּראָפּאַיסקער סאַסייטי וואָלט זיך אָפּגעגעבן בלויז מיט הילף פאַר איר שטעטעלע וואָלט זי שוין אויך אויסגעטאָן נאָר א סך אבער ניין — פּראָפּאַיסק וויל זיך ניט איינשליסן אין ענגע ראַמען און דערפאַר האָט דעם פּרעזידענטס באַריכט נעהאָט צו דערציילן נאָך אַנדערע שיינע קאַפּיטלען פון איר טעטיקייט.

פּראָפּאַיסק האָט געליפערט אַן א צאָל קאַלעקטאָרס פאַרן חילפס פאַרבאַנד, וועלכער האָט געוואָלט און איבערגעשיקט אין די מלחמה יאָרן צענדליקע טויזנטער דאָלאַרס.

פּראָפּאַיסק איז צאַרט פילנדיק און זי קאָן ניט פאַרגעסן קיין אידישע צרות וואו זיי זאָלן ניט זיין. ברענען אויס פאַראַמען אין בעסאַראַביע — פּראָפּאַיסק רוט ניט; רוסט קאָנפערענצן, מאַכט אַסיפות, זאַמלט געלדער און האָט דעם גרויסן כבוד און זכות צו זיין די ערשטע סאַסייטי אויפן קאָנטינענט צו ליפערן שטיצע צו די בעסאַראַבער אידן.

פּראָפּאַיסק, שטיצט לאָקאַלע אינסטיטוציעס. נעמט אַן אַכטיל אין דעם עמיידרזשענסי קאָמפּיין, אין געווערק שאַפטן, נעצייג קאָמפּיין און וואו נאָר עס פאַדערט זיך א ברודער האַנט אין פּראָפּאַיסק איינע פון די ערשטע — סיי אינדיווידועל און סיי קאָלעקטיוו.

פּראָפּאַיסק איז אבער ניט נאָר מאַטעריאַליסטיש, נאָר זי האָט אויף אַן אויג פאַר קולטור, און שטיצט די פּרץ שול, נעמט אַן אַכטיל אין פאַרשיידענע קול־טורעלע אונטערנעמונגען. גרינדעט א קינ־דער אַרקעסטער, קינדער קלובן, פאַראַנ־שטאַלטעט פאַרשיידענע אונטערנעמונגען און שטרעבט צו באַיינפלוסן די יוגנט מיט די אידעאַלן פון אַלט און ניי-פּראָ־פּאַיסק.

בוועט א בריף פון דער פאַרגאַנגענהייט איבער דער קענגוואַרט צו דער צוקונפט.

און דערפאַר איז זייער יום-טוב געווען אזוי האַרציק און היימיש, און דערפאַר זיינען די געמיטער געווען אזוי פריי־דיק און טרויעריק, ווייל פריש זיינען נאָך די וואונדן פון האַרצן ביי יעדן. גרוים איז געווען די אחריות. מען האָט זי געטראָגן מיט ווירדע און איבערגע־טראָגן.

איז אייער קינד
הינטערשטעליק אין סקול?
אין א קינד מיט פעעדערהאַפּטער זיכטבאַר־קייט האָבן מיר איינעם וואָס פּוטשעט זיך קענען א שטרויכלונג. דאָס קאָן מאַכן דאָס קינד ניט בכלוי פאַרטשאַפּט נאָר מאַקעטש ווערער שפּעניק און א פּויקענצער. צייטנווייז קאָנען שלעכטע אונען אויך האָבן א ווירקונג אויף אַנדערע. מיין פון פונ'ם ערפאָלג — מאַגן, נאָזן אויפגעקלאָרט ווי אויך אויף די אונען זעלבסט. אויסאַרדיאַנונג אויסאַרדענונגען ביי סטאָל קינדער קומען אָפט דורך אַנשטרענגונג פון די אונען.

די בעסטע זאַך וואָס איר קאָנט טאָן איז צו באַראָטן זיך מיט אַן אונען דאָקטאָר און אַרויס אייער קינד נויטיקט זיך אין אונען גלעזער, וועל איר זיין צופריד אויסצופיל אייער דאָקטאָרס פּרעסקריפּשאָן אויב איר דאַרפט גלעזער.

איך בין דער איינציקער "ניער אָפּטישאַן" אין וויניפּעג וועלכער האָט א קאָמפּלעט פּלענום אַלע דיר פינקטלאַכער צוגאַטונג, שליפונג און אויספּין פון מעדיציניש אונען סאָנער אַליסטן פּרעסקריפּשאָנס פאַר אונען גלעזער.

ROBERT S. RAMSAY
Prescription Optician
333 DONALD ST. PH 87 951

זעט אונזערע נייע ספּרינג סחורות
א גרויסער אויסוואַל פון וואָס אויסצוקלייבן
Dominion Furniture Co., Limited
499 NOTRE DAME AVENUE
PHONES: 86 195 — 87 873

פון דער באַרד אָף דירעקטאָרס פון וויניפּעגער תלמוד תורה צו די אידן פון וויניפּעג

דערקלערונג

ווען מיר האָבן לעצטן יאָר גערופן א קאָנפערענץ צו באַטראַכטן זיך איבער די ענינים פון די וויניפּעגער תלמוד תורה'ס, האָבן מיר שוין דאַן קלאָר געמאַכט דעם ענין בנוגע די פינאַנצן פון דער תלמוד תורה און דערקלערט אז פאַר די לעצטע דריי יאָר האָט די תלמוד תורה געהאַט א שטענדיקן דעפיציט פון זעקס טויזנט דאָלאַר א יאָר. און מיר האָבן אפעלירט און געוואָרנט די פאַרשייער פון שטאָט אז סיידן עס וועלן געפינען ווערן נייע קוואַלן פון הכנסה וועלן די תלמוד תורה'ס מוזן אומפאַרמיידלאַך געשלאָסן ווערן.

דער ענטפער פון דער קאָנפערענץ איז געווען א נייע פאַרגרעסערטע באַרד אָף דירעקטאָרס באַשטייענד פון פאַרשייער פון אַלע סאַסייטיס.

אויפ'ן מאָמענט האָט זיך אויסגעדאַכט אז דער מיטל וועט העלפן.

אין דער אמת'ן. עס זיינען דאָך פאַראַן אַזוי פיל סאַסייטיס, קיין עין הרע, ווען יעדע פון זיי זאָל נאָר ווידמענען א קליין ביסעלע פון זייער אויפמערקזאַמקייט צו דעם ענין פון דער גייסטיקער דערציאונג פון אונזערע קינדער, וואָלט דאָך דאָס געקענט פאַרוואַנדלט ווערן אין א קאָלאָסאַלן כח וועל־כער וואָלט ווירקלאַך אימשטאַנד געווען צו שאַפן וואונדער.

ליידער, צו אונזער גרויסן באַדויערן, מוזן מיר קאָנסטאַטירן דעם טרויריקן פאַקט אז מיט זייער קליינע אויסנאַמען האָט די תלמוד תורה פאַקטיש קיין נוצן ניט געהאַט פון דעם פאַרגרעסערטן דירעקטאָראַט. פּשוט דערפאַר, ווייל קיינער איז כמעט ניט געקומען אין אויף אונזערע בריף און אויפרופן האָט זיך זעלטן ווער אָפּגערופן, אַזוי אז די תלמוד תורה איז ווידער ווי אין די לעצטע יאָרן געבליבן אָנגעוואָרפן אויף א קליין הייפעלע מענשן, וועלכע פעלן אז זיי זיינען מער ניט אימשטאַנד צו טראָגן די פאַראַנטוואָרטלאַכקייט.

אום צו מאַכן די לעצטע פּראָבע האָבן מיר נאָכאַמאָל פּרובירט רופן א קאָנפערענץ וואו אַלע אָפיצערס און דירעקטאָרן האָבן געהאַט בדעה צו רעזיגנירן פון זייערע עמטער און איבערגעבן די תלמוד תורה אין די הענט פון דער שטאָט. ליידער, איז יענע קאָנפערענץ קיין אונזער ווילן פאַרוואַנדלט געוואָרן אין א בשר-כשר מיטינג.

דאָך האָט אפילו יענע קאָנפערענץ זיך גערעכנט מיט דער ערנסטער לאַגע פון דער תלמוד תורה און דערוויילט א קאָמיטעט פון פופצן, וועמעס אויפגאַבע עס איז געווען, צווישן אַנדערש, אויך אויסצוגעפינען א וועג צו פאַרזיכערן די עקזיסטענץ פון די וויניפּעגער תלמוד תורה'ס.

די ערשטע קאָנפערענץ פאַררופן פון דעם פופצענער קאָמיטעט האָט זיך פאַרענדיקט אין א כאַס-מיטינג וואו מ'איז צו קיין תכלית ניט געקומען.

און אין דער זעלבער צייט זינקט די תלמוד תורה וואָס וויייטער אַלץ מער און מער אין חובות און ביי איצטיקן מאָמענט האָבן מיר באַקומען די שטריינגסטע אין לעצטע אזהרה'ס, סיי פון דער באַנק סיי פון דער מאַרטגעדזש אין אויב מיר וועלן ניט באַצאָלן אַלע אונזערע אַשפעסיק־טע צאָלונגען, אַלע אָנגעזאַמלטע פּראַצענטן און אַלע ניט באַצאָלטע מעק־סעס וועלן זיי אָפּשליסן דעם מאָרטגעדזש און פאַרנעמען די געבייטעס.

אויסער די דערמאָנטע צאָלונגען זיינען מיר נאָך שולדיק די מלמדים פאַר דריי מאָנאַטן שכירות און א גאַנץ היבש צעטל פון לויפטיקע חובות וועלכע באַטרעפן אַלע צוזאַמען די סומע פון $44,969.76, ווי איר קענט זעען פון דעם פאָלגנדיקן סטייטמענט:

חובות פון דער תלמוד תורה ביי איצטיקן מאָמענט

לויפנדע חובות	$ 3.022.85
שולדיק דער באַנק	4.037.22
אַנלייהע אין באַנק	13.600.00
מאַרטגעדזש גרעיט וועסט לייף	15.000.00
אינטערעסט גרעיט וועסט לייף	3.388.00
טעקסעס פאַר גרויסער תלמוד תורה	2.958.22
טעקסעס פאַר קליינער תלמוד תורה	2.243.47
פּרעמיום גרעיט וועסט לייף	720.00
סך-הכל	$44.969.76

מיר דערקלערן דאַרום בפני כל עם ועדה אז, מיר, די באַרד אָף דירעקטאָרס פון וויניפּעגער תלמוד תורה האָבן אויסגעפּרובירט אַלע מיטלען צו האַלטן אָפן די טירן פון די תלמוד תורות, און פאַרזעצן די הייליקע אַרבעט, וועלכע איז צו אונז אָנפאַרטרויט געוואָרן. מיר געפינען זיך אָבער אין א לאַגע וואו עס איז אוממעגלאַך פאַר אונז ווייטער אָנצוגיין מיט דער אַרבעט.

מיר ווערן מסוג פאַרשטיקט און דערוואַרנט פון די אָנגעזאַמלטע שולדן. ווייטער גיין ווי ביז איצט איז אוממעגלאַך.

מיר פאָדערן דאַרום אויף דעם פאַרזיצער פונ'ם פופצענער קאָמיטעט, מר. מעקס פינקלשטיין, באַלד צוזאַמענצורופן די קאָנפערענץ און אָפּגעבן זיין באַריכט ווי געפלאַנט. און אויב די קאָנפערענץ וועט ניט אימשטאַנד זיין צו לייזן די פראַגע פון דער תלמוד תורה וועלן מיר געצוואונגען זיין צו רופן אַן עקסטרא פאַרזאַמלונג פון אַלע מיטגלידער פון תלמוד תורה און דערקלערן אז מיר שליסן די תלמוד תורה דעם 22טן פעברואַר ביז עס וועלן געפונען ווערן מיטלען און וועגן צו פאַרזיכערן די עקזיסטענץ פון די תלמוד־תורות.

דערביי פילן מיר אַלע די גרויסע אחריות וואָס ליגט אין אזא שריט.

פאַר 20 יאָר איז די וויניפּעגער תלמוד תורה געשטאַנען אָפן, פיל הונדערטער תלמידים און תלמידות האָט זי שוין אַרויסגעלאָזט. די תלמוד תורה איז געווען דער שטאָלץ און די קרוין פון וויניפּעגער אידנטום, זי איז געווען די מוטער פון אַלע תלמוד תורות אין מערב קאַנאַדע. זי איז אויך געווען אונזער גייסטיקער און געזעלשאַפטלאַכער צענטער, פאַר וויניפּעגער אידנטום.

מיר ווייסן אויך אז איר ראָל האָט זיך ווייט ניט געענדיקט נאָר פאַנגט זיך ערשט אָן, און דאָך מוזן מיר מיט פאַרלקעמטע און צעוויטיקטע הערצער גיבן אונזער הסכמה צו פאַרמאַכן די תלמוד תורות מיט דער האָפענונג, אז עס וועלן זיך פיליכט געפינען אַנדערע וואָס וועלן געפינען אַנדערע וועגן און מיטלען צו דערגרייכן די אויערן און הערצער פונ'ם אידישן פאָלק און אויפוועקן זיי צו טאָן זייער פליכט צו זיך, צו זייער פאָלק, צו זייערע קינדער און צו זייער צוקונפט אַלס אידן.

פאַר דער באַרד אָף דירעקטאָרס,
פ. סורעס, פּרעזידענט.

I טאָג
באַדינונג אויב איר פאַרלאַנגט.
אין אַלע אייערע
דריי קלינינג אָדער פאַרבן
נ. פ. פאַרטנער, מענערזשער
37 266, PERTH DYE WORKS LTD.

צו דער אידישער באַפעלקערונג פון וויניפּעג און מערב קאַנאַדע

מיר האָבן דאָס פאַרגעניגן צו אַנאָנסירן א נייעם פּראָדוקט — פּאַלינ'ס כשר פירלעס קרים סאָדאָס — געבאַקן אונטער דער השגחה פון רבי י. י. כהנאָוויטש.

די בעסטע נומער 1 האַרטע קאַנאַדער ווייץ און מאַטעריאַלן, אין אַנקלאַנג לויטן אידישן דין, ווערן געגוצט.

פּאַלינ'ס כשר פירלעס קרים סאָדאָס קאָן מען עסן מיט פליישיקע אָדער מילכיקע מאַכלים.

פרעגט אייער דילער פאַר די דאָזיקע געשמאַקע כשר'ע סאָדאָס.

THE PAULIN CHAMBERS' CO. LTD.
WINNIPEG

איך מאַך באַקאַנט אַז די פירלעס סאָדאַ ביסקעטס געבאַקן ביי די פּאַלין טשעמבערס קאָמפּאַני זיינען כשר פאַר דעם אידישן געבריוך. זיי ווערן געבאַקן אונטער מיין השגחה.
ח' שמות, תרצ"א.
יעקב יצחק הכהן

ט-אָנט אריין שטענדיקע פרייד אין אייער היים - באַצירט אייער הויז
מיט איינע פון די שענסטע און בעסטע מאָדעלן פון א
ספּאַרטאָן ראַדיאָ
צו דעם ביליקסטן פרייז וואָס איז ווען פאַרקויפט געוואָרן
און — אויב איר ווינשט — גרינגע אויסצאָלונגען
מיר האָבן דערווייל די ספּאַרטאָן ראַדיאָ —
ווייל אונזער מוזיקאַלישער געפיל און דערציאונג, האָט אונז איבערצייגט, אז דאָס איז היינט צו טאָג דער פיינסטער אינסטרומענט אויפן מאַרק, ווייל די ספּאַרטאָן ראַדיאָ אַנטהאַלט די מאַטע לעצטע דערפינדונגען פאַר באַקעמפן און באַזייטיקן די סטאַטיק, אויפבאַפן די ווייטסטע צענטערן — און אריבערברייגנגען די טענער מיט דער גאַנצער שיינקייט און צוגעבער פון פון דעם אָריגינאַל.
מאָדעל 420
מיר ווערן אריינשטעלן אין אייער הויז א ספּאַרטאָן דזשובילי מאָדעל 1931, פאַר
$136.00
מיר וועלן אייך געבן דעם בעסטן פרייז פאַר אייער אַלטן גראַמאָפאָן
מיר זיינען די איינציקע גוט עטאַבלירטע אידישע ראַדיאָ און מוזיק סטאָר אין וויניפּעג
GENSER'S MUSIC SHOPPE
משה גענזער, אייגנטימער
305 Portage Ave. Phone 22 486
נעקסט צו לינעטס דראַג סטאָר, אַנטקעגן איטאָנס

פאַטראָניזירט אונזערע אַדווערטייזער

MACDONALD'S
10¢
CIGARETTES
בלענדעד
ווירדזשיניע
אייער דאָס וועט איך קויפן 10 ריכטיגע סיגאַרעטס, אויב איר וועט פאַרלאַנגען מאַקדאָנעלד'ס נייוי קאָט פאַר'ן ווירדזשיניע ריכטערע — אָדער מאַקדאָנעלד'ס ברונעט פאַר ריכטערע פון בלענדעד.

פרילינג וועטער איבער מערב קאַנאַדע

איסערגעוויינלאַך מילדער פרילינג וועטער פאַר יאַנואַר הערשט די לעצטע פאַר טעג אין מערב קאַנאַדע. דער טעראַמאָמעטער איז אויך וויניפּעג האָט נעכטן דערגרייכט ביז 40 איבער נול.

די זעלבע מילדקייט הערשט איבער די נאַנצע פּרוויינס. אין אַלבערטאַ האָט די טעמפּעראַטור נעכטן דערגרייכט ביז 50 איבער נול, — דער וואַרימסטער טאָג אויס'ן רעקאָרד. אגב האָט אין אַלבערטאַ קיין איין מאָל דורכ'ן חודש דער טעראַמאָמעטער ניט געפאַלן אונטער נול, און דער וויינטער וועט באַטראַכט פאַר'ן מילדסטן אין מערב קאַנאַדער נעשיכטע.

8,517 אידן איינגעוואַנדערט אין די שטאַטן פאַר זעקס חדשים

וואַשינגטאָן, יאַנוו. 30 (איטאַ).— לויט די ציפערן פאַראָפנטלאַכט פון דער אימיגראַציע ביורא פונם דעפּאַרטמענט זיינען 3.517 אידישע אימיגראַנטן אריינגעקומען אין די פאַר. שטאַטן פון יולי 1טן ביז נאָוו. 30טן 1930.

קומט צום
קאָנצערט
פון דער
חסד של אמת
סאָסייטי
דעם זונטאָג, פעברואַר 1טן
8 אָוונט
אין פּעלעס טעאַטער
ברייגנגט מיט אייערע איינלאַדונגס קאַרטלאַך, צו באַקומען אין פּיפּלס בוק סטאָר; אין נעשאַנאַל בוק סטאָר און אין דער יוראַפּיען באַר, 208 מעקגרעגאָר סטריט.
קומט מיט אייער נאַנצער פאַמיליע — איר וועט זיך אַמוזירן

ROBERT S. RAMSAY
Prescription Optician
333 DONALD ST. PH 87 951

זעט אונזערע נייע ספּרינג סחורות
א גרויסער אויסוואַל פון וואָס אויסצוקלייבן
Dominion Furniture Co., Limited
499 NOTRE DAME AVENUE
PHONES: 86 195 — 87 873